

TWIERDZA TORUŃ

Skansen Fortyfikacji Pancernej

TORUŃ FORTRESS

The Open-air Museum of The Armoured Fortifications

Co Państwo kolekcjonujecie?

W skansenie są kolekcjonowane obiekty forteczne. Wokół głównego dzieła – XIX-wiecznej baterii doświadczalnej armaty 10 cm – gromadzone są niewielkie obiekty obronne (od pruskiego XIX-wiecznego punktu obserwacyjnego, poprzez polskie schrony z lat sześćdziesiątych, po radziecki obiekt z lat osiemdziesiątych).

What do you collect?

The museum has a collection of fortification objects. The main object is a 19th-century, 10cm experimental artillery battery, other smaller fortification objects are gathered around it (starting with a 19th-century Prussian observation point, via Polish bunkers from the 1960s, to a Soviet object of the 1980s).

siedziba location

Toruń

kontakt contact

ul. Poznańska 191-199
87-100 Toruń

tel.:

+48 607 054 249
+48 605 732 592

e-mail:

torun.fortyfikacje@gmail.com
www.torun.fortyfikacje.pl

• Czy istnieje możliwość zobaczenia kolekcji?

Skansen jest otwarty w sezonie letnim w każdą niedzielę w godzinach od 10 do 14 (poza sezonem wskazany jest kontakt e-mail lub telefoniczny). Przedsięwzięcie jest prowadzone na zasadach non profit, wszelkie wpływy są dobrowolne i przeznaczane na rewitalizację obiektów skansenu.

Is it possible to view the collection?

The open-air museum is open from 10am to 2pm every Sunday in summer (out of season it is advisable to contact the museum by e-mail or telephone). The enterprise is a non-profit one, contributions are voluntary and allotted to the revitalisation of museum exhibits.

• Ile obiektów liczy kolekcja?

Trzon skansenu stanowi doświadczalna bateria pancerna – bateria AB IV. W pobliżu znajduje się rewitalizowana od niedawna bateria półpancerna. Oba obiekty to pruskie, XIX-wieczne dzieła pierścienia fortecznego Twierdzy Toruń. Wokół nich gromadzone są inne, mniejsze, lecz równie ciekawe i unikatowe obiekty forteczne z XIX i XX wieku. Wśród nich znajdują się już teraz dwa polskie schrony z lat sześćdziesiątych (betonowe stanowisko obserwacyjno-bojowe i podziemny schron z blachy falistej) oraz radziecki schron z lat osiemdziesiątych (pozostałość po radzieckiej jednostce „JAR”).

W najbliższym czasie na baterii znajdą się inne, zgromadzone już

obiekty, między innymi XIX-wieczny pruski punkt obserwacyjny (jedyny zachowany tego typu obiekt z toruńskiego poligonu).

How many objects are there in the collection?

The core of the museum is the experimental artillery Battery AB IV. An Anti-Tank Battery, currently undergoing revitalisation, is situated nearby. Both objects are elements of the 19th-century Prussian fortification ring of Toruń Fortress. Other, smaller but equally interesting and unique, fortification objects of the 19th and 20th centuries are gathered around them. They already include two Polish bunkers from the 1960s (a concrete observation and action station and an underground bunker made of corrugated iron) as well as a Soviet bunker from the 1980s (remains of the Soviet JAR military unit). Soon more objects, which have already been assembled, will be placed on the battery, including a 19th-century Prussian observation point (the only remaining one from the military training ground in Toruń).

■ Kiedy zaczęła powstawać kolekcja?

Główny obiekt – baterię pancerną AB IV – zaczęto odkopywać w 2004 roku. Do tej pory trwają przy niej prace rewitalizacyjne. Od połowy roku 2006 wokół baterii gromadzone są niewielkie, zwożone z różnych zakątków kraju, obiekty fortyfikacji polowej i dzieła związane z historią Twierdzy Toruń – pruskie, niemieckie, radzieckie i polskie.

When did you begin collecting?

The uncovering of the main object, artillery battery AB IV, began in 2004. It is still being revitalised. Since mid-2006, small objects of field fortifications, transported from all over Poland as well as objects related to Toruń Fortress, including Prussian, German, Soviet and Polish ones, have been gathered around the battery.

○ Czy kolekcja jest otwarta czy zamknięta?

Kolekcja jest otwarta, część obiektów znajduje się poza skansenem, w trakcie remontu lub czekając na niego, inne są przygotowywane do zwiezienia.

Is the collection open or closed?

The collection is open, some objects are not yet in the museum as they are being or are waiting to be renovated, others are being prepared for transportation.

* Najbardziej niezwykły obiekt w kolekcji to...

Doświadczalna bateria AB IV – obiekt unikatowy na skalę światową, stanowiący trzon skansenu i kolekcji.

The most exceptional object in the collection is...

The experimental artillery battery AB IV – an object that is unique on a global scale, the core of the museum and the collection.

¶ Obiekt, który najtrudniej było zdobyć i dlaczego?

Żaden ze znajdujących się w skansenie obiektów nie jest przyjazny dla opiekunów. Unikalność baterii powoduje problemy przy gromadzeniu wyposażenia i rewitalizacji. Pozostałe zaś obiekty, choć znacznie mniejszych rozmiarów, są nie tylko trudne do zdobycia, ale przede wszystkim do transportu – ich waga przekracza zwykle kilka ton.

Which object was the most difficult to obtain and why?

None of the objects in the museum is conservator-friendly. The uniqueness of the battery poses the problem of acquisition of equipment and revitalisation. Other objects, although much smaller, are not only difficult to obtain but also to transport – they tend to weigh several tons.

Inne:

Bateria, wzniesiona w 1895 roku, jest jednym z najciekawszych obiektów Twierdzy Toruń. Jest to obiekt unikatowy na skalę europejską – bateria jest modelem eksperymentalnym i jedynym w swoim rodzaju. Od lat osoby przyjeżdżające – często z zagranicy – by zwiedzić Twierdzę Toruń, pierwsze swe kroki kierują w stronę baterii. Tymczasem widok, jaki można było zastać jeszcze do niedawna, był żenujący – bateria została całkowicie zasypana setkami ton śmieci i ziemi. Podjęcie ratunku stało się tym bardziej konieczne wobec nasilających się kradzieży złomu – unikatowej wieży groziło wycięcie i zezłomowanie. Podejmowanie dotychczasowych akcji w celu ratowania substancji zabytkowych – czyli zdejmowanie i składowanie w bezpiecznym miejscu pancerzy – w tym wypadku było niemożliwe. Jedynym ratunkiem dla obiektu jest jego rewitalizacja i udostępnienie do zwiedzania.

Other:

Constructed in 1895, the battery is one of the most interesting objects in Toruń Fortress. It is unique on the European scale, being an experimental object and the only one of its kind. For years, visitors to Toruń Fortress, many foreigners among them, have started their tour from the battery. However, only a few years ago, it was in an embarrassing condition, i.e. covered with a hundred tons of rubbish and soil. With the growing incidence of the theft of scrap, the unique tower faced the danger of being removed and scrapped; it needed immediate rescue. It was not possible to remove and store the armour plate in a safe location, as was usually done with other historical objects. The only way to save it was to revitalise it and make it available to the public.

